

nepræst at holde en Tale ved Ophængningen af den omhandlede Mindetavle i Elmelunde Kirke, men heller ikke „at kunne bemyndige en anden Præst til imod Sognepræstens Ønske at fungere ved denne Leilighed“. Altsaa kunde Menighedens Medlemmer ikke faae denne Fests afholdt i Kirken med nogen Tale af nogen ordineret Mand og naturligviis endnu mindre af nogen Vægmand. De maatte da holde den Mindefest, de fandt, den Afsøde havde fortjent ved sin Død for Fædrelandet paa Valpladsen, ikke blot udenfor Kirken, men ogsaa udenfor Kirkegaarden. Nu vilde netop Tilfældet, at det blev en øsende Regn, og saaledes faae man da hele Menigheden i et saadant Veir staae samlet udenfor Kirkegaarden omkring en Vægmand, der holdt Mindetavlen, fordi Præsten nægtede ikke blot at tale, men at aabne Kirken til Festen for den Faldne. Derefter blev der, ifølge Ministeriets Tillæbelse, afsunget Psalmer i Kirken under Ledelse af en af Sognets Skolelærere; men der maatte ikke tales et eneste Ord — man skulde troe, at det var en Selvmorder eller en Forbryder, men ikke en Fædrelandsforsvarer, som man vilde mindes. Det er altsaa et Krav, som fra flere Steder her i Landet har været reist, at Tiendehverne skulde have Ret ogsaa udenfor den almindelige Gudstjeneste til at bruge deres Kirke til deres Opbyggelse, da jo dette dog er det Formaal, hvorfor Kirken er opført. Naar man ved tidligere Leiligheder har talt om, at noget Saadant ikke kunde gaae an, fordi man derved bragte Splid og Partier ind i Menigheden, at det gjaldt om at holde Menigheden samlet som een og ikke at opløse den og saa fremdeles, saa vil man let see, at det er der slet ikke Tale om her; thi Vægprædikanter og Præster have jo allerede fuldstændig Frihed til at reise omkring i Sognene og der holde Forsamlinger for hvilket som helst af Menigheden, der ønske det. Her er heller ikke Tale om en Ret, som forlanges for en lille Deel af Menigheden; men det, som vi tillade os at mene, det er, at naar Menighedens Fleertal ønsker at bruge sin Kirke i et opbyggeligt Niemed ved Hjælp af en eller anden Præst i Folkekirken — naturligviis under hans Ledelse og Ansvar — det da maa have Ret til at kunne

faae den aabnet til Brug for sig. Spørgsmaalet er altsaa blot: Skulle Kirkebygningerne staae tomme, medens de Formaal, hvorfor de ere byggede, skulde søges opnaaede i private Huse eller under aaben Himmel? Det er naturligt, at man ikke ønsker, at Kirken skal vanhelliges; det er ogsaa naturligt, at man ikke ønsker, at Kirken skal bruges til reent verdslige Formaal, at man f. Ex. har lukket den for Valghandlinger. Men hvor der er Tale om opbyggelige Formaal, synes der ikke at være Grund til at lukke den; man har jo endogsaa hidtil aabnet den for Kirkeconcerter. Skulde det da ikke være tilladt, at en Sognepræst eller en anden Præst i Folkekirken, der paatog sig det hele kirkelige Ansvar for, hvad der foresalder, leder en opbyggelig Forsamling i Kirken, naar det er et Ønske af Menighedens Fleertal, selv om den Mand, Regjeringen har sendt til Sognet som Menighedens Præst, ikke ønskede det? Det kan dog ikke nægtes, at der kan gives saadanne Tilfælde, at en Menighed har fuldkommen Ret til at sige: Den aandelige Søde, som vor Præst giver os, kunne vi ikke lade os nøie med, vi have Trang til at faae nogen anden aandelig Opbyggelse end den, vi ellers faae om Søndagen i Kirken; og naar de da kalde andre begavede Mænd omkring fra Landets Præsteembeder til deres Sogn, hvorfor skulde da Kirkestyrelsen kunne lægge nogen Hindring iveien for, at det kirkelige Liv vækkes og styrkes paa saadanne Steder, hvor det ellers ikke vilde see, maastee netop ved dens egen Brøde; det synes ikke let at kunne forstaaes, hvad Grund der skulde være dertil, enten fra Statens eller fra Kirkens Side. Endnu mindre synes det at kunne forstaaes, hvorfor Kirkestyrelsen har nægtet Sognepræsten Ret til at bruge sin egen Kirke til opbyggelige Forsamlinger udenfor den offentlige Gudstjeneste, naar han ikke isorveien har indhentet Biskoppens Tillæbelse dertil. Det er en Fordring, som er kommen idetmindste en stor Deel af Landets Geistlighed aldeles uventet, og som, saavidt jeg mindes, først i 1862 er bleven reist fra Sjællands Biskop. Den vakte en betydelig og fuldkommen bespiet Bevægelse hos Geistligheden, og jeg veed ikke ret, om det ikke er endt med, at man gav Sognepræsterne Tillæbelse til at bruge deres egne Kirker til